

Μάθημα / Τάξη

ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ημερομηνία

11 / 02 / 2024

Επιμέλεια Διαγωνίσματος

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΘΕΜΑ Α

A.1 Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας, δίπλα σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Ο Σουπρεματισμός υποστήριζε ότι η οικεία όψη των πραγμάτων έπρεπε να είναι το ζητούμενο στην αναπαράσταση. **Λ**

β. Η τέχνη, σύμφωνα με τους κονστρουκτιβιστές και τον Τάτλιν, έπρεπε να καλύπτει κοινωνικές ανάγκες, χωρίς να είναι αωφελιμιστική και λειτουργική. **Λ**

γ. Για τους ζωγράφους της “action painting” αυτό που είχε σημασία ήταν η ίδια η πράξη της τοποθέτησης του χρώματος στο μουσαμά. **Λ**

δ. Οι Έλληνες δημιουργοί του '30 αντιμετώπισαν το πρόβλημα του προσδιορισμού μιας τέχνης ελληνικής χρησιμοποιώντας την ελληνική παράδοση. **Λ**

ε. Στον Αφηρημένο Εξπρεσιονισμό ξεχωρίζουν δύο κύριες τάσεις. **Σ**

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

A2. Να γράψετε τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω προτάσεις και, δίπλα στον αριθμό, γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Το 1924, ο Αντρέ Μπρετόν διακήρυξε ότι δεν υπάρχει αντίθεση ανάμεσα στο όνειρο και στην πραγματικότητα και δημοσίευσε το:

α. Περιοδικό De Stijl (Το Στιλ)

β. Σουρεαλιστικό Μανιφέστο

γ. Φυλλάδιο “Le Neo-plasticisme” (ο Νεοπλαστικισμός)

δ. Σουπρεματιστικό Μανιφέστο

2. Η Σχολή του Γερμανικού Βέρκμπουντ, που ιδρύθηκε το 1907, προσπάθησε:

α. να μεταφέρει τον καλλιτεχνικό προβληματισμό στη βιομηχανική παραγωγή

β. να σκανδαλίσει το φίνο γούστο της αστικής τάξης

γ. να κάνει ορατό ότι είναι πέρα και έξω από το πραγματικό

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

ΘΕΜΑ Β

B.1 Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς 1, 2, 3, 4, 5 από τη στήλη Α και, δίπλα, ένα από τα γράμματα α, β, γ, δ, ε, στης στήλης Β, που δίνει τη σωστή αντιστοίχιση. Σημειώνεται ότι ένα γράμμα από τη στήλη Β περισσεύει.

1. Επιμήκυνση των μορφών και σβησμένα βλέμματα	δ	α. Μ. Σαγκάλ
2. "Παιδαγωγικό λεύκωμα"	β	β. Πωλ Κλέε
3. Νεοπλαστικισμός	γ	γ. Πιτ Μοντριάν
4. Κόσμος συμβόλων και ονείρων	α	δ. Α. Μοντιλιάνι
5. Ντρίπινγκ	στ	ε. Β. Ντε Κούνινγκ
		στ. Τζ. Πόλοκ

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

B.2 Να συμπληρώσετε τα κενά, επιλέγοντας τη σωστή λέξη ή φράση από αυτές που σας δίνονται. Σημειώνεται ότι επτά (7) από τις παρακάτω λέξεις ή φράσεις θα περισσέψουν.

Νεοπλαστικισμού, Μαρσέλ Μπρόιερ, Μαρσέλ Ντυσάν, Δημήτρης Πικιώνης, Αλμπέρτο Τζιακομέτι, Ντανταϊσμό, Ιμπρεσιονισμό, ready made , tache, over-all, δράση, κίνηση, Μοχόλυ Νάγκυ, αυτόματη , αυθόρμητη.

α. Η "Καρέκλα Βασίλη" δημιουργήθηκε από τον ..... **Μαρσέλ Μπρόιερ**

β. Το Νέο Μπαουχάους ιδρύθηκε το 1937 στο Σικάγο με επικεφαλή τον ..... **Μοχόλυ Νάγκυ** .....

γ. Θέμα και πρωταγωνίστρια της ζωγραφικής του Πόλοκ είναι η .....**δράση**, η χειρονομία,

η αυτόματη..γραφή της κίνησης του σώματος, έτσι καθώς περνάει πάνω από το μουσαμά.

δ. Όπως ο Ντε Κούνινγκ έφερε στην Αμερική τον Εξπρεσιονισμό, ο Μαρκ Ρόθκο έφερε τον .... **Ιμπρεσιονισμό**.

ε. Όταν το έργο υπερβαίνει σχεδόν τα όρια του πίνακα, και δεν υπάρχει ένα συγκεκριμένο σημείο εστίασης, τότε η σύνθεση λέγεται ..... **over-all**

η. Η «Ρόδα ποδηλάτου» είναι το πρώτο έργο ..... **ready made** .....που δημιούργησε ο.....

Μαρσέλ Ντυσάν

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται το παρακάτω έργο του Νίκου Εγγονόπουλου:

- Ποιος είναι ο τίτλος του εικονιζόμενου έργου; (μον. 5)
- Ποιες ήταν οι επιφροές του καλλιτέχνη και πώς ονομάστηκε το είδος της ζωγραφικής του; (μον. 5)
- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά στοιχεία της ζωγραφικής του συγκεκριμένου καλλιτέχνη και σε ποιά γενιά θεωρείται ένας από τους μείζονες εκπροσώπους της; (μον. 5)
- Ποια κινήματα εκφράζονται μέσα από το συγκεκριμένο έργο και με ποιον τρόπο τα συνδυάζει ο καλλιτέχνης; (μον. 5)

ε.Τι γνωρίζετε για τα κινήματα που μόλις αναφέρατε στο ερώτημα δ; (μον.5)

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

ΘΕΜΑ Γ

α. "Ερμής εν αναμονή" του Νίκου Εγγονόπουλου. (μον.5)

β. Ο Εγγονόπουλος συνδύασε την εμπειρία της αγιογραφίας και της ζωγραφικής του Κόντογλου σε μια "ζωγραφική εθνοκεντρική". (μον.5)

γ. Μορφές και σύμβολα διαφορετικών εποχών της ελληνικής ιστορίας συμπλέκονται σε παράδοξα περιβάλλοντα με κυρίαρχο πρωταγωνιστή το ανδρείκελο, απρόσωπη κούκλα που μεταμορφώνεται σε ήρωα-φορέα της ελληνικότητας. (μον.5)

δ. Το έργο του βρίσκεται ανάμεσα στο σουρεαλισμό και στη μεταφυσική ζωγραφική. Ο καλλιτέχνης συνδυάζει το ονειρικό με το πραγματικό, το παράδοξο με το ρεαλιστικό σε μια ατμόσφαιρα αινιγματικής αναμονής, που μοιάζει ότι θα αποκαλύψει τα μυστικά της στον θεατή, αν αυτός μπορέσει να αποκρυπτογραφήσει τα κρυφά της νοήματα. (μον.5)

ε. Ο σουρεαλισμός:

Ο σουρεαλισμός άντλησε τα θέματά του από το Τυχαίο και τον Αυτοματισμό. Ο σουρεαλισμός θέλησε να καταγράψει τις ψυχικές διαδικασίες έτσι όπως έρχονται, αυτόματα, χωρίς τον έλεγχο της λογικής. Το 1924, δύο χρόνια μετά τη διάλυση της ντανταϊστικής ομάδας του Παρισιού, ο Αντρέ Μπρετόν (A.Bretton,1896-1966), ο θεωρητικός του κινήματος, δημοσίευσε το "Σουρεαλιστικό Μανιφέστο" και διακήρυξε ότι δεν υπάρχει αντίθεση ανάμεσα στο όνειρο και στην πραγματικότητα. Έτσι, η συγχώνευση συνειδητού και υποσυνείδητου, η φανταστική πραγματικότητα με "σάρκα και οστά", παρουσιάστηκε στα έργα της Μέρετ Οπενχάϊμ, του Μαν Ρέι, αλλά και στη ζωγραφική των Μαγκρίτ, Σαλβατόρ Νταλί κ.ά. Οι Σουρεαλιστές, που ήθελαν να είναι σουρεαλιστική όχι μόνο η τέχνη τους αλλά και η ίδια η ζωή τους, βούτηξαν στα βάθη του ασυνειδήτου, για να ανασύρουν εικόνες χωρίς τη λογοκρισία της λογικής, και κατέγραψαν το αλλόκοτο, το παράδοξο ή το αδύνατο, με μια

φωτογραφικά ρεαλιστική ζωγραφική που δε χωράει παρερμηνείες, ενώ ταυτόχρονα κάνει ορατό ότι είναι πέρα και έξω από το πραγματικό.

Η μεταφυσική ζωγραφική :

Ανάμεσα στο 1911 και στο 1920, στην Ιταλία, οι ζωγράφοι Τζιόρτζι Ντε Κίρικο και Κάρλο Καρά ζωγράφισαν με έναν τρόπο κλασικό, ψευδαισθησιακό, παράδοξες σκηνές, τοπία αλλόκοτα και μυστηριακά, γεμάτα αγωνία και υπονοούμενα. Η ανθρώπινη παρουσία υποδηλώνεται με το ανδρείκελο ή το άγαλμα, ενώ η αντίστροφη προοπτική επιτείνει τον ονειρικό χαρακτήρα των θεμάτων. Η μεταφυσική ζωγραφική άντλησε τα θέματά της από την περιοχή του ασυνείδητου, στο οποίο τελικά καταδύθηκε ο σουρεαλισμός.

(μον.5)

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

ΘΕΜΑ Δ

- Στη Μεταπολεμική Ευρώπη, καινούργιες εμπειρίες αναδύθηκαν και συγκεντρώθηκαν κάτω από τον όρο "Άμορφη Τέχνη". Σε ποια κατεύθυνση στράφηκε η αναζήτηση των καλλιτεχνών; (μον. 4)

Η αναζήτηση του καλλιτέχνη στράφηκε στη δημιουργία έργου μέσα από την άμεση επαφή του με το υλικό, την ύλη, μια αναζήτηση που έγινε ο κοινός παρονομαστής εντελώς διαφορετικών καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων.

- Να αναφέρετε τέσσερα (4) χαρακτηριστικά της "Άμορφης Τέχνης". (μον. 4)

Μπορούν να αναφερθούν τέσσερα (4) από τα παρακάτω:

- πρόταξη του χρώματος,
- υποκειμενισμός,
- τάση για παραμόρφωση,
- έμφαση στο ένοτικο και στον αυθορμητισμό,
- περιφρόνηση κάθε κανόνα και περιορισμού,
- "ξεπέρασμα των ορίων ανάμεσα στη σύλληψη και στην εκτέλεση του έργου".

- Τι ήταν η Σχολή του Παρισιού; (μον. 4)

Ήταν πιο πολύ ένα σημείο συνάντησης των νέων ανήσυχων δημιουργών με τους μεγάλους δασκάλους της τέχνης (Πικάσο, Ματίς, Μπρακ), όπου όλα τα στιλ και όλες οι θεωρίες ήταν αποδεκτά και όπου η τέχνη είχε αποκτήσει εκείνη την ελευθερία αναζήτησης που στις άλλες χώρες της Ευρώπης τα αυταρχικά καθεστώτα είχαν περιορίσει.

- Να αναφέρετε τέσσερις (4) έννοιες που εισήγαγε ο Ντανταϊσμός. (μον. 4)

Ο Ντανταϊσμός είχε εισαγάγει το ά-λογο, την ειρωνεία, την κοροϊδία, τη χειρονομία, το τυχαίο, τον "Αυτοματισμό", την αντιτέχνη.

- Σύμφωνα με την Ομάδα Ντε Στιλ, πού έπρεπε να βασίζεται η τέχνη; (μον. 4)

. Η τέχνη έπρεπε να βασίζεται στα καθαρά ορθογώνια σχήματα (κύβοι, ευθείες κάθετες και οριζόντιες γραμμές) και στο καθαρό χρώμα.

- Τι ήταν η Σχολή του Μπαουχάους και τι στόχο είχε; (μον. 5)

Η Σχολή του Μπαουχάους ιδρύθηκε το 1919 στη Βαϊμάρη από τον αρχιτέκτονα Βάλτερ Γκρόπιους, μέσα σε ένα κλίμα γενικής οικονομικής ανασυγκρότησης και εντατικοποίησης της βιομηχανικής παραγωγής στη Γερμανία.

Ήταν μια Σχολή εφαρμοσμένων τεχνών που ήθελε να ενώσει τις εικαστικές τέχνες με την αρχιτεκτονική και τους άλλους επιμέρους κλάδους της καλλιτεχνικής δημιουργίας και να τους συνδέσει με την κατασκευή. Στόχος δηλαδή της Σχολής ήταν η άρση της διάκρισης ανάμεσα σε "ελεύθερη" και "εφαρμοσμένη" τέχνη και η γόνιμη αλληλεπίδραση των δύο τομέων. Ο καλλιτέχνης έπρεπε να αισθανθεί συνειδητά την κοινωνική του ευθύνη απέναντι στο σύνολο. Το αποτέλεσμα της εργασίας του, το καλλιτεχνικό προϊόν, έπρεπε να είναι άρτιο τόσο τεχνικά όσο και αισθητικά.

Καθοριστική ήταν η σημασία του Μπαουχάους για τις εξελίξεις στην αρχιτεκτονική και στις εικαστικές τέχνες του 20ού αιώνα.

Το Μπαουχάους ήταν μια απάντηση στο ερώτημα: πώς πρέπει να έχει εκπαιδευτεί ο καλλιτέχνης για να μπορεί να πάρει τη θέση του μέσα στην εποχή των μηχανών.

(Στη Σχολή δίδαξαν καλλιτέχνες πρώτου μεγέθους (Καντίνσκυ, Κλέε, Φαίνινγκερ και άλλοι), ενώ τον Γκρόπιους διαδέχθηκε το 1928 ο Μίκης βαν ντερ Ρόε. Το 1933, όταν οι Ναζί έκλεισαν τη Σχολή χαρακτηρίζοντάς την ως "άντρο του πολιτιστικού μπολσεβικισμού", πολλοί από τους συνεργάτες της μετανάστευσαν στις ΗΠΑ και το 1937 ίδρυσαν το Νέο Μπαουχάους στο Σικάγο με επικεφαλής το Μοχόλυ Νάγκυ.)